Nr. 22 Toruń, dnia 20 września 1924 Rok IV

DZIENNIK URZĘDOWY

Województwa Pomorskiego.

Treść:

DZIAŁ URZĘDOWY.

OBWIESZCZENIA I KOMUNIKATY.

Ministerstwo Spraw Wojskowych
Departament I. Piechoty
L. dz. 19513/Pob. Rekl.
Warszawa, dnia 31 lipca 1924 r.

Przejściowe postanowienia

Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Przemysłu i Handlu, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych, dotyczące wykonania art. 53 Ustawy O Powszechnym Obowiązku Służby Wojskowej z dn. 23 maja 1924 roku w myśl rezolucji Komisji Wojskowej Sejmu.

§ 1.

Podania o odroczenie służby w wojsku stałem, przewidziane w art. 53 ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej, należy wnosić do P. K. U. właściwej dla gminy zapisu poborowego do list lub do Komisji Przeglądowej. Uprawnionymi do wnoszenia podań są poborowi, ich rodziny, lub ich ustawowi zastępcy

Za rodzinę należy uważać:

2) rodziców,

2) ojca lub matkę, także nieślubną,

3) rodzeństwo rodzone lub przyrodnie, zarówno ślubne, jak nieślubne.

§ 2

Do podania o odroczenie służby w woj-

sku stałem, przewidziane w art. 53 a. i b. winny być dołączone przez proszącego następujące dokumenty:

1) wyciąg familijny na podstawie ksiąg ludności stałej, obejmujący całą rodzinę (§ 1) poborowego. W wyciągu tym winni być umieszczeni wszyscy członkowie rodziny, bez względu na to, czy mieszkają razem, czy osobno. Jeżeli wyciąg taki, z jakiejkolwiek przyczyny nie mógłby być dołączony, należy do podania dołączyć zaświadczenie urzędu gminnego, magistratu, w Warszawie także komisarjatu policji o ilości członków danej rodziny z wymienieniem każdego poszczególnego członka i dołączeniem ich metryk urodzenia.

2) zaświadczenie urzędu gminnego, magistratu, w Warszawie także komisarjatu policji o stanie majątkowym proszącego i jego rodziny. Zaświadczenie powinno dokładnie wykazywać stan majątkowy z wyszczególnieniem posiadanych nieruchomości oraz wartości i dochodu z posiadanego majątku. W zaświadczeniu tem musi być również wykazane, czy zainteresowani nie otrzymują jakichkolwiek wsparć lub zapomóg rządowych, czy prywatnych.

Jeżeli do prośby o odroczenie nie dołączono wyżej wymienionych dokumentów, komendant P. K. U. wezwie proszącego do uzupełnienia podania, wyznaczając odpowiedni termin, po upływie którego, zwróci się do władzy administracyjnej I ej instancji, celem osiągnięcia tych danych w drodze właściwych urzędów i instytucyj.

§ 3.

Gdy przy rozpatrywaniu podań komendant P. K. U. uzna, iż nadesłane dokumenty są niedostateczne do wydania decyzji, lub gdy dostarczone przez proszącego dokumenty budzą wątpliwości co do ich wiarogodności, zażąda on od właściwych władz administracyjnych wyjaśnienia lub przeprowadzenia dodatkowych dochodzeń.

§ 4.

Wymagana w art. 54. niezdolność do pracy członków rodziny poborowego, stwierdzona będzie w odniesieniu do mężczyzn przez Komisje Przeglądowe, w odniesieniu do kobiet — przez Władzę administracyjną I-ej instancji. Stan niezdolności do pracy winien być określony procentowo w stosunku do pracy zawodowej osoby badanej. Osoby, które utraciły mniej niż 35% zdolności do pracy — uważa się za zdolne do pracy, osoby zaś, które zdolność tę utraciły ponad 55% — należy uważać za zupełnie niezdolne do pracy.

W wypadku określenia niezdolności do pracy w granicach od 35% do 55% — rozstrzyga władza udzielająca odroczenia, czy ze względu na zachodzące warunki dana osoba ma być uważana za zdolną, lub niezdolną do utrzymania rodziny. Badaniu pod względem zdolności do pracy zawodowej nie podlegają: osoby powyżej 60 lat życia, matki samotne, o ile ukończyły 45 lat życia, osoby płci żeńskiej do 17 lat życia włącznie, zaś osoby płci męskiej do 15 lat życia włącznie.

§ 5.

Odroczenie służby w wojsku stałem w myśl art 53. a. i 54. ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej może być udzielone:

a) jedynemu synowi niezdolnych do pracy rodziców, wdowy, lub wdowca, oraz jedynemu synowi niezdolnej do pracy nieślubnej matki;

b) jedynemu rodzonemu lub przyrodniemu bratu osieroconego i do pracy niezdolnego ślubnego, lub nieślubnego rodzeństwa;

c) synowi lub bratu, którego brat względnie bracia:

1) pełnią faktyczną służbę w wojsku stałem z tytułu powszechnego obowiązku służby wojskowej,
2) mają mniej niż 15 lat życia,
3) są niezdolni do jakiejkolwiek pracy zarobkowej z powodu ułomności fizycznej lub umysłowej,
4) wyemigrowali conajmniej od 5 lat i przebywają stale za granicą, nie dając wsparcia.

§ 6.

Odroczenie terminu służby w wojsku stałem z tytułu odziedziczenia w linji zstępnej gospodarstwa rolnego (art. 53. b) — może być udzielane właścicielom odziedziczonych gospodarstw:

a) na obszarze Województwa Pomorskiego i Poznańskiego oraz Górno-śląskiej części Województwa Śląskiego, jeżeli podlegający podatkowi gruntowemu czy-

sty dochód katastralny od tego gospodarstwa wynosi od 80 do 240 marek;

b) na obszarze Województwa Krakowskiego, Lwowskiego, Stanisławowskiego i Tarnopolskiego oraz powiatów: Bielsk miasto, Bielsk powiat i Cieszyn, jeżeli czysty dochód katastralny danego gospodarstwa wynosi od 55 do 165 koron;

c) na obszarze Województwa Warszawskiego, Białostockiego, Lubelskiego, Kieleckiego, Łódzkiego, Wołyńskiego, Poleskiego, Nowogródzkiego, oraz Ziemi Wileńskiej jeżeli według obowiązujących obecnie przepisów podatek gruntowy wynosi od 10 do 30 złotych.

Wskazane powyżej kwoty dochodu lub podatku winny być udowodnione wyciągami arkuszy katastralnych, względnie zaświadczeniami władz skarbowych.

§ 7.

W razie zaskarżenia decyzji P. K. U. (Komisji Przeglądowej), odmawiającej przyznania ulgi z powodu, że uznała członków rodziny poborowego za zdolnych do pracy — zarządzi Komisja Stała, urzędująca przy D. O. K. ponowne badanie dotyczące członków rodziny. Ponowne badanie osób płci żeńskiej, może nastąpić:

a) przez delegowanie przez Wydział Zdrowia Urzędu Wojewódzkiego innego lekarza rządowego, lub

b) komisyjnie w szpitalu publicznym cywilnym przy wspóudziale lekarza rządowego, delgowanego przez wojewódzki Wydział Zdrowia.

Badanie męskich członków rodziny zarządza Komisja Stała za pośrednictwem lekarzy, wyznaczonych przez D. O. K.

Zakwestjonowanie przez Komisję Przeglądową wzgl. P. K. U. świadectwa lekarskiego, wystawionego przez lekarza powiatowego dla członków rodziny płci żeńskiej poborowego, ubiegającego się o ulgę z art. 53. odnosić się może z reguły do niewłaściwego stosunku, jaki zachodzi między określeniem stanu zdrowia danej osoby, a wyrażoną procentową niezdolnością do pracy zawodowej w świadectwie lekarskiem.

Samo rozpoznanie lekarza powiatowego może być zakwestjonowane tylko w wypadku, gdy rozpoznanie lekarskie wydaje się niejasnem lub nieuzasadnionem ze stanowiska wiedzy lekarskiej.

§ 8.

1) Z odroczeń terminu w wojsku stałem, na podstawie art. 53. c. (art. 57.) ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej mogą korzystać słuchacze szkół następujących rodzajów:

a) szkół wyższych,
b) zakładów teologicznych różnych wyznań,
c) zakonów,
d) szkół średnich ogólno-kształcących,
e) „ artystycznych,
f) „ zawodowych,
g) seminarjów nauczycielskich,
h) zakładów wychowania fizycznego,
i) szkół niższych ludowych rolniczych, ogrodniczych, mleczarskich, działających na mocy ustawy o ludowych szkołach rolniczych z dnia 9 lipca 1920 roku (Dz. Ust. Nr. 62.).

2) Z prawa do odroczeń terminu służby mogą korzystać tylko uczniowie zwyczajni, zaś z pośród studentów szkół wyższych tylko ci, którzy posiadają świadectwa dojrzałości szkoły średniej ogólno-kształcącej, lub świadectwa innego rodzaju szkoły, o ile zostało uznane przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za równoznaczne ze świadectwem dojrzałości państwowej szkoły średniej ogólnokształcącej.

3) Absolwenci uczelni wyższych mogą korzystać z odroczeń terminu służby w wojsku stałem, o ile przygotowywują się do egzaminów dyplomowych (doktorat) nie dłużej jednak jak na jeden rok, licząc od dnia uzyskania absolutorjum i najwyżej do 26 lat życia.

Kandydaci do tej ulgi mogą się o nią ubiegać tylko na podstawie odpowiedniego zaświadczenia Rektoratu uczelni wyższej.

4) Uczniowie - poborowi, uczęszczający zagranicą do szkół średnich ogólnokształcących, średnich zawodowych, seminarjów nauczycielskich i szkół artystycznych, oraz wychowankowie zakonów i seminarjów duchownych niższych zagranicznych, z reguły nie mogą korzystać z odroczenia terminu służby w wojsku stałem. Wyjątek od tej zasady może być zrobiony w następujących wypadkach:

a) gdy w Kraju niema tego rodzaju szkoły,

b) gdy obywatel polski od dzieciństwa przebywa za granicami Państwa i od początku swojej nauki uczęszcza tamże do szkół,

c) w razie wysłania ucznia zagranicę jako stypendysty władz polskich.

5) Uczniowie, którzy uczęszczają do zagranicznych szkół wyższych mogą korzystać z odroczenia terminu służby w wojsku stałem, jeżeli posiadają świadectwa uprawniające ich w Polsce do studjów wyższych (art. 85. ustawy o szkołach akademickich z dn. 13. lipca 1920 r. Dz. Ust. Nr. 72.) i o ile uzyskali zezwolenie polskich władz na wyjazd zagranicę.

6) Studjującym zagranicą udzielają odroczeń terminu służby w wojsku stałem Konsulaty Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie zaświadczeń, wydanych przez dyrekcję szkoły zagranicznej.

Zaświadczenie to winno być wystawione według wzoru ustalonego dla uczniów w Kraju.

Nadto, uczniowie studjujący zagranicą, obowiązani są dwa razy do roku, a mianowicie 1-go lutego i 1-go lipca przedstawić Konsulatowi zaświadczenie regularnego uczęszczania do szkoły, oraz postępów w nauce; w razie nieprzedstawienia takowego tracą prawo do odroczenia.

O każdem udzielonem odroczeniu, winny Konsulaty zawiadomić P. K. U. i wydać petentowi kartę odroczenia.

7) Poborowi, którzy mając wykształcenie średnie, lub wyższe, odbywają praktykę zagranicą w zakładach handlowych, przemysłowych, lub rolniczych — mogą również korzystać z odroczenia terminu służby w wojsku stałem (art. 57. d.).

Celem uzyskania odroczenia w myśl powyższego, poborowy winien najpóźniej na trzy miesiące przed stawieniem się na Komisję Poborową — wnieść podanie do właściwego urzędu wojewódzkiego (w zawodzie hutniczo-górniczym, do właściwego urzędu górniczego) załączając następujące dokumenty:

a) metrykę urodzenia.

b) świadectwo przynależności gminnej,

c) świadectwo, lub uwierzytelniony odpis ukończenia średniego ogólnego (matura) lub zawodowego, ewentualnie wyższego zakładu naukowego, umieszczonego w ogólnym wykazie szkół i zakładów naukowych, których słuchaczom przysługuje prawo do ubiegania się o odroczenie.

d) zaświadczenie zagranicznej firmy przemysłowej górniczo-hutniczej, handlowej lub towarzystwa rolniczego poświadczone przez właściwy Konsulat Polski, że poborowy rzeczywiście już odbywa praktykę, lub zostanie w tym właśnie czasie przyjęty na praktykę. W zaświadczeniu tem winien być wykazany czas trwania praktyki (dla marynarzy absolwentów szkoły morskiej w Tczewie, odbywających praktykę na statkach polskich lub zagranicznych potrzebnem jest zaświadczenie Min. Przem. i Handlu,

e) zaświadczenie właściwej Izby Handlowo-Przemysłowej wzgl. Rolniczej, a w tych dzielnicach, gdzie Izb niema — zaświadczenie poważnej i odpowiedzialnej organizacji zawodowej lub właściwych władz państwowych o celowości odbywania tej praktyki.

Poborowi, którzy odpowiadając ogólnie wymaganym warunkom wykształcenia, korzystają ze stypendjów państwowych, samorządowych, lub fundacji i wysłani zostali po ukończeniu swych studjów zagranicę przez instytucje prawno-publiczne dla dalszego praktycznego kształcenia się, — nie potrzebują składać zaświadczeń wymienionych pod d (i e).

Dokument stwierdzający, że poborowy korzysta z tego rodzaju stypendjum zastąpi zaświadczenie, wymagane w tych punktach.

Wojewódzkie urzędy wzgl. wyższe urzędy górnicze, po rozpatrzeniu podań i przedłożonych dokumentów, przesyłają je biorąc pod uwagę termin poboru, wzgl. urzędowanie dodatkowych Komisyj Przeglądowych wraz ze swoim wnioskiem do P. K. U. lub do Komisji Przeglądowej, które opinje te winny uważać za miarodajne. Osoby odbywające praktykę zagranicą, winny wnosić podania do urzędów wojwódzkich w drodze przez właściwy Konsulat Polski. Urzędy Wojewódzkie w danym wypadku nie przesyłają tych podań po zaopinjowaniu do P. K. U., lecz zwracają je Konsulatowi, który udzieli odroczenia. lub nie, w zależności od otrzymanej opinji. O każdem wydanem odroczeniu Konsulat Polski winien niezwłocznie zawiadomić daną P. K. U.

8) W myśl pkt. c (art. 53. art. 57. e.) z od-

roczeń służby w wojsku stałem mogą korzystać uczniowie rzemieślniczy (terminatorzy), celem dokończenia praktyki zawodowej.

Odroczenie w myśl powyższego może być udzielone tym uczniom rzemieślniczym, którzy terminują w rzemiośle u majstrów cechowych i wykażą się świadectwem o odbywaniu nauki rzemieślniczej,, wydanem przez zarząd właściwego cechu rzemieślniczego wzgl. przez zarząd izby rzemieślniczej i poświadczonem przez instruktora stowarzyszeń przemysłowych (instruktorzy stowarzyszeń przemysłowych urzędują przy wszystkich urzędach wojewódzkich, wyjąwszy Województwo Śląskie, gdzie do czasu zorganizowania instruktoratu zaświadczenia cechów wzgl. izb rzemieślniczych będzie poświadczenie wydawał wydział przemysłowy wojewódzki). W byłym zaborze austrjackim są upoważnione do wydawania świadectw stowarzyszenia przemysłowe, które są równorzędne cechom rzemieślniczym pozostałych dzielnic.

9) Odroczenie terminu służby, na zasadzie art. 53, c. (art. 57.) może być udzielane z roku na rok, nie dłużej jednak jak:

a) dla uczniów szkól średnich, oraz niższych do 23 lat życia,

b) dla słuchaczy szkół wyższych, odbywających nowicjaty zakonne, poświęcających się studjom teologicznym wyznań chrześcijańskich, oraz dla uczniów szkół rabinackich do 26 lat życia,

c) dla uczniów terminujących w rzemiośle (terminatorów) do 22 lat życia.

Osobom, które do lat wykazanych pod a), b), c) nie ukończyli nauki — dalsze odroczenia nie przysługują. Osoby te winny być wcielone do szeregów na ogólnych zasadach, obowiązujących wszystkich.

§ 9.

Niniejsze postanowienia obowiązują do czasu wejścia w życie ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej z dnia 23. maja 1924 roku.

Minister Spraw Wojskowych:
Sikorski,
Generał Dywizji.

193. STATUT
Powiatowej Kasy Oszczędności w Działdowie.

I. Postanowienia ogólne.

§ 1.

Firma, siedziba i cel instytucji.

Założona dla powiatu działdowskiego kasa oszczędności nosi nazwę „Powiatowa Kasa Oszczędności w Działdowie", posługuje się pieczęcią powyższej treści i ma siedzibę w Działdowie. Celem kasy jest przyjmowanie na oprocentowanie oszczędności i udzielanie oprocentowanych pożyczek.

§ 2.

Stosunek do powiatu działdowskiego.

Kasa Oszczędności jst instytucją publiczną powiatu działdowskiego. Za jakiekolwiek niedobory odpowiada Kasa Oszczędności własnym majątkiem, a o ile majątek ten nie pokryje strat, powiat działdowski swoim majątkiem kameralnym i swoimi dochodami.

II. Kierownictwo Kasy.

§ 3.

Zarząd Powiatowej Kasy Oszczędnosci składa się z pięciu członków, z których przewodniczący i jgo zastępca są członkami Wydziału Powiatowego, trzech zaś dalszych wybiera Sejmik Powiatowy z grona obywateli powiatu, mających czynne prawo wyborcze. Członków zarządu wybiera się na przeciąg 3 lat.

§ 4.

Stanowisko i uprawnienia zarządu.

Zarząd ma charakter władzy publicznej, zastępuje kasę wobec sądu i innych instytucyj i jest uprawniony do ustanawiania zastępców do przeprowadzenia pewnych, specjalnie określonych czynności w imieniu kasy.

§ 5.

Zebrania.

Zarząd odbywa co miesiąc posiedzenia zwyczajne, które zwołuje przewodniczący.

Przewodniczący zobowiązany jest zwołać w ciągu tygodnia posiedzenie nadzwyczajne, jeżeli tego żądają dwaj członkowie zarządu.

Do powzięcia ważnych uchwał niezbędną jest obecność przewodniczącego i dwóch członków. Uchwały zarządu zapadają większością głosów. Przy równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

Protokół posiedzeń prowadzi kasjer lub kontroler, do tego powołany.

Sprawy bieżące mogą być załatwiane także pisemnie (obiegowo), o ile nie zaprotestuje przeciw temu żaden członek.

§ 6.

Obowiązek zarządu.

Zarząd załatwia według postanowień niniejszgo statutu wszystkie sprawy kasy oszczędności, prócz spraw zastrzeżonych przepisami niniejszego statutu urzędnikom kasy.

Administrację wewnętrzną ureguluje uchwalić się mająca instrukcja biurowa, której treść nie może sprzeciwiać się postanowieniom niniejszego statutu.

§ 7.

Szczególne uprawnienia zarządu.

Jeżeli zachodzi chwilowy brak gotówki i rozchodzi się o zaciągnięcie zobowiązań sposobem zaliczkowym lub pożyczkowym, zarząd jest uprawniony zarządzić w razie konieczności zastawienie papierów wartościowych kasy i jest zobowiązany pilnie baczyć na punktualną spłatę długu. Zastawienie lub sprzedaż papierów wartościowych funduszu rezerwowego jest dozwolone tylko wówczas, jeżeli chodzi o zobowiązania tegoż funduszu.

§ 8.

Dokumenty.

Wszystkie akta i dokumenty, któremi Powiatowa Kasa Oszczędności wobec osób trzecich zaciąga zobowiązania, muszą być podpisane przez przewodniczącego i dwóch członków zarządu i zaopatrzone pieczęcią kasy.

§ 9.

Kontrola Kasy.

Kasa Oszczędności winna być przez Komisję rewizyjną, wybraną dla wszystkich kas powiatowych, rewidowaną regularnie raz w miesiącu i najmniej raz w roku niespodzianie (bez zapowiedzenia), po przywołaniu Zarządu.

§ 10.

Urzędnicy.

Kasjer, a w razie przeszkody, jego zastępca, jest kierownikiem kasy. Jako taki wykonuje nadzór nad personelem kasy, winien udzielać wskazówek co do prowadzenia księgowości i rachunkowości i starać się o należytą działalność kasy.

Urzędnicy kasowi muszą wykonywać zarządzenia kasjera lub jego zastępcy aż do czasu ewentualnego zniesienia tychże przez zarząd lub przewodniczącego.

Bez zezwolenia kasjera nie mogą być przyjmowane żadne wpływy. Czynności kasowe, księgowość i rachunkowość, załatwiają kasjer, kontroler i pomocnicy kasowi, według zasad niniejszego statutu i obowiązującej instrukcji biurowej. Wszystkie pokwitowania, włącznie przesyłek pocztowych, podpisują wspólnie kasjer i kontroler, względnie ich zastępcy. Urzędnicy kasowi są urzędnikami powiatowymi. Sprawy mianowania tych urzędników, ich pobory, prawo do emerytury, zaopatrzenie wdów i sierot, reguluje się według istniejących przepisów dla urzędników powiatowych. Urzędników opłaca się z funduszów kasy oszczędności.

Wyznaczenie zastępców urzędników urlopowanych i przyjmowanie sil pomocniczych, należy do kompetencji przewodniczącego zarządu.

§ 11.

Tajemnica urzędowa.

Członkowie zarządu i urzędnicy kasowi winni zachować tajemnicę urzędową, zarówno co do spraw kasowych, jak i dłużników i wierzycieli.

§ 12.

Prowadzenie rachunkowości.

Rok rachunkowy obejmuje okres czasu od 1. stycznia do 31 grudnia. Najpóźniej w czwartym miesiącu po upływie roku rachunkowego winien kasjer przedłożyć rachunek roczny, funduszu rezerwowego, inwentarza i bilans, zarządowi, który przeprowadza rachunkową i rzeczową kontrolę. Zbadane i sprawdzone rachunki zaopatruje zarząd uwagami i przedkłada je Wydziałowi Powiatowemu, który następnie wyjednywa od Sejmiku Powiatowego absolutorjum. Po udzieleniu absolutorjum przedkłada się rachunki z załącznikami Wojewodzie do zatwierdzenia. Zatwierdzony bilans będzie publicznie ogłoszony. Wydział Powiatowy przechowuje zatwierdzony bilans wraz z załącznikami.

Papiery wartościowe podaje się w bilansie i w rachunku funduszu rezerwowego według kursu z dnia ostatniego roku rachunkowego o ile zaś kurs przewyższa cenę kupna, wedle tej ceny. Po-

wstałą z różnicy nadwyżkę, dopisuje się do funduszu rezerwowego. Straty ewentualne kursowe mogą być pominięte przy układaniu rachunku zysków i strat, i odpisane od funduszu rezerwowego, o ile tenże wynosi conajmniej 5 proc.

III. Tok urzędowania.

§ 13.

Wkładki.

Kasa Oszczędności przyjmuje wkładki, począwszy od 1 złotego p. Za zezwoleniem Wydziału Powiatowego może zarząd urządzać w granicach powiatu punkty wpłat, wydać do ich nadzoru potrzebne zarządzenia, i regulować tok urzędowania. Wydział Powiatowy powierzy kierownictwo punktów wpłat na podstawie prywatnej umowy osobom, wykonującym funkcje te honorowo lub płatnie.

Kierownicy punktów wpłat sa uprawnieni do:

1) przyjmowania i wypowiadania wkładek oszczędności,
2) przyjmowania książeczek wkładowych wkładek, celem dopisania narosłego procentu lub wpłaconych wkładek,
3) stawiania wnosków dla przyznania pożyczek hipotecznych, wekslowych i za skryptem dłużnym.

Na wpłacone kwoty, i przedłożone przez kierowników książeczki wkładowe, wystawia kasa kwity tymczasowe. Kasa wydaje kierownikowi punktu w ciągu czterech tygodni, za zwrotem tymczasowych poświadczeń załatwione książeczki wkładowe. Po upływie powyższego terminu traci tymczasowe poświadczenie względem kasy swoją moc dowodowa, a właściciel tegoż, ma jedynie regres do kierownika punktu wpłat.

§ 14.

Wpłaty i wypłaty.

Wpłaty i wypłaty dokonuje się zasadniczo tylko w biurze kasy, podczas publicznie ogłoszonych godzin urzędowych, o ile nie istnieją osobne punkty wpłat.

§ 15.

Każdy, po raz pierwszy składający oszczędności, otrzymuje na jego nazwisko wystawioną książeczkę wkładowa, zaopatrzoną na pierwszej stronicy w podpisy przewodniczącego i kasjera, pieczęć kasy i numer konta księgi wkładów.

W każdej książeczce wkładowej winny znajdować się wydrukowany niniejszy statut i tabela procentowa. Przyjmujący książeczkę poddaje się przez to postanowieniom statutu, i zrzeka się z góry wszelkich przeciw niemu zarzutów.

W książeczkach wkładowych, przedłożonych po upływie roku rachunkowego wpisuje się narosłe procenta.

§ 16.

Oprocentowanie.

Wysokość oprocentowania wkładów określa za zgodą Wydziału Powiatowego zarząd. Ustalenie procentu ponad 15 od sta wymaga zezwolenia Wojewody. Wysokość stopy procentowej należy publicznie ogłosić. Oprocentowanie rozpoczyna się z dniem następującym po dniu wpłaty i kończy się z dniem poprzedzającym dzień wypłaty. Wypłata procentów odbywa się w czasie od 7. do 15. stycznia każdego roku, niepodjęta zaś dopisuje się do kapitału i oprocentowuje się od następnego roku rachunkowego. Ułamki groszy nie będą oprocentowane. Po upływie lat 30 od ostatniego przedłożenia książeczki wkładowej, ustaje dalsze oprocentowanie kapitału; po dalszych 10 latach przekazuje się kapitał po uprzedniem ogłoszeniu w Monitorze Polskim (Głosie Robotnika, Słowie Pomorskiem) powiatowi działdowskiemu na cele dobroczynne i humanitarne. Koszta ogłoszenia pokrywa się z kaptału.

§ 17.

O ile stan kasy na to zezwala, uskuteczni się natychmiast wypłatę żądanych wkładek. Kasa jest zobowiązana kwoty do wysokości 25 zł. wypłacić bez zwłoki. Terminy wypowiedzenia, o ile nie umówiono inaczej, są następujące:

a) od 25 zł. p. do 200 zł. p. 14 dni,
b) ponad 200 zł. p. do 500 zł. p. miesiąc,
c) ponad 500 zł. p. trzy miesiące.

Nowe wypowiedzenia przyjmuje się dopiero po upływie wyżej podanych terminów. Terminy wypowiedzenia mogą być przez zarząd skrócone lub zniesione. Kasa może wypowiedzenie uznać za niebyłe, o ile wypowiadający nie podniesie kwoty najpóźniej w dniu 3 po płatności. Zarząd jest uprawniony, w razie niepodjęcia wypowiedzianych pieniędzy, zastanowić na bieżący miesiąc oprocentowanie. Kasie przysługuje prawo wypowie-

dzenia złożonego kapitału z terminem 3 miesięcy. Wypowiedzenia dokonuje się pisemnie, a o ile pobyt składającego nie jest znany, przez publiczne dwukrotne ogłoszenie (§ 35.).

Wypowiedziane przez kasę, a niepodjęte w dniu płatności kapitały nie będą dalej oprocentowane. Kapitały i procenta wypłaca się tylko za przedłożeniem książeczki wkładowej, cały zaś kapitał za zwrotem tejże książeczki; w ostatnim wypadku kwituje odbiorca z odbioru kwoty.

§ 18.

Uprawnienie do podejmowania pieniędzy.

Kasa Oszczędności jest uprawniona, ale nie zobowiązana przed wypłatą części lub całego kapitału, lub też procentu, stwierdzić legalność posiadania książeczki oszczędności, w razie zakwestjonowania wypłaty przez osobę trzecią, wstrzymuje kasa wypłatę aż do stwierdzenia legalności. Zakwestjonowanie, skoro nie będzie powtórzone, lub odnośne konto aresztem obłożone, traci po 4 tygodniach swoją ważność. Złożone kapitały sierocińskie, w myśl § 1809 kod. cyw., wypłaca się tylko na podstawie zezwolenia sądu opiekuńczego; w nagłówku pierwszej stronicy książeczki oszczędności i na odnośnem koncie umieszcza się słowa „kapitał sierociński".

§ 19.

Zastrzeżenie wypłaty.

Posiedziciel książeczki oszczędności może zastrzec co do wypłaty pewien określony termin, lub pewne zdarzenie. Takie zastrzeżenie wpisuje kasa oszczędności na koncie, które ma ten skutek, że wypłata następuje tylko zgodnie z zastrzeżeniem, które może odnosić się do kapitału i ewentualnie do narosłych procentów. W braku bliższych postanowień zastrzeżenie obejmuje tylko kapitał. Wcześniejsze zniesienie zastrzeżenia jest wyjątkowo dopuszczalne za zgodą zarządu.

§ 20.

Przeniesienie wkładów.

Na polecenie ustne lub pisemne klijentów, wykonuje kasa oszczędności przekazy gotówkowe, jak również ściągania oraz przeniesienia wkładek do innych kas. W wypadkach tych należy złożyć książeczkę oszczędności w kasie, która wydaje pokwitowanie, za którego zwrotem otrzymuje strona od nowej kasy książeczkę oszczędności z obrachunkiem. Przyjęte przez kasę zastrzeżenia lub zakwestjonowanie wypłaty przez osobę trzecią, podaje kasa do wiadomości tej kasie, której kapitał przekazano, celem zanotowania w książeczce oszczędności i na koncie. Przekazanie sądownie zajętych kapitałów jest wykluczone.

Przekazy lub przeniesienia wykonuje kasa dopiero po upływie terminu wypowiedzenia, ustalonego przez stronę przy wpłacie, według postanowień statutu. Termin wypowiedzenia liczy się w danym wypadku od dnia wpływu polecenia. Polecający przeniesienie wkładek do innej kasy, poddaje się postanowieniom statutu tejże kasy. W razie przeniesienia wkładek do innej kasy, nie przerywa się oprocentowania, które kończy się w dotychczasowej kasie z dniem przekazu, a rozpoczyna się w nowej z tym samym terminem.

Koszta przekazu incl. nowej książeczki oszczędności ponosi kasa, której kwotę przekazano.

§ 21.

Postępowanie w razie zagubienia książeczki oszczędności.

Jeżeli książeczka oszczędności uległa zupełnemu zniszczeniu, lub zaginęła, należy o tem natychmiast donieść zarządowi, który bez badania, czy donoszący jest prawnym posiedzicielem książeczki, poleca zanotowanie tego na odnośnem koncie.

Kasa prowadzi dla takich doniesień osobną książkę.

W wypadku gdy donoszący przekona zarząd w zupełnie wiarygodny sposób o zniszczeniu książeczki, otrzyma on po upływie 3 miesięcy od dnia doniesienia na podstawie ksiąg nową książeczkę, do której przeniesiono z zagubionej pozostały remanent. Stare konto zamyka się po zanotowanu odpowiedniej uwagi.

We wszystkich innych wypadkach, zagubiona książeczka musi być sądownie amortyzowana i uznana za nieważną. W nagłówku pierwszej stronicy nowej książeczki podaje się „Duplikat w miejsce zagubionego oryginału".

§ 22.

Domowe puszki (skarbonki) oszczędności.

W celu pobudzenia ludzi niezamożnych

do oszczędności, kasa wypożycza na żądanie domowe puszki oszczędności, których klucze znajdują się w kasie. Puszki będą otwierane tylko w kasie w obecności posiadającego puszkę, lub osoby przezeń wydelegowanej.

Stwierdzone przy otwieraniu puszki kwoty, zapisuje się na książeczkę oszczędności i oprocentowuje się według ogólnych przepisów, dotyczących wkładek oszczędności.

Za wypożyczenie puszki pobiera kasa kaucję, ustaloną przez zarząd, którą to kwotę również zapisuje na konto składającego i oprocentowuje. Przy odbiorze całkowitego kapitału zwraca składający puszkę i o ile puszka jest w dobrym stanie, otrzymuje złożoną kaucję.

Jeżeli składający oszczędności puszkę zagubi, zniszczy w sposób uniemożliwiający jej użycie do oszczędności, wzgl. też w przeciągu pięciu lat nic płaci żadnych kwot na odnośne konto, jest kasa uprawnioną złożoną kaucję z konta odpisać i zaprzychodować jako zwrot wartości puszki.

IV. Lokowanie wkładek oszczędności.

§ 23.

Kapitały kasy oszczędności będą lokowane:

a) w hipotekach (§ 24.)
b) w pożyczkach na zastaw papierów wartościowych (§ 25.)
c) w pożyczkach na skrypty dłużne i weksle (§ 26.)
d) w pożyczkach udzielanych gminom i korporacjom (§ 27)
e) w pożyczkach udzielanych stowarzyszeniom zarobkowym i gospodarczym (§ 28.)
f) w oprocentowanych papierach wartościowych (§ 29.)
g) w czasowych pożyczkach w rachunku bieżącym (§ 30.)

§ 24.

Pożyczki na hipoteki.

Kasa Oszczędności wypożycza na realność kwoty, zabezpieczone hipotekami, do wysokości 30 krotnej czystego dochodu podatku gruntowego, lub $12^1/_2$ krotnej podatku użytkowo budynkowego, wzgl. do wysokości $^2/_3$ względnie $^1/_2$ wartości szacunkowej realności. Pożyczki te udziela się zasadniczo dopiero po uprzedniem oszacowaniu realności przez dwóch rzeczoznawców. Koszta oszacowania ponosi ubiegający się o pożyczkę.

Podatku użytkowo budynkowego od budynków fabrycznych i przemysłowych nie uwzględnia się. Na realności miejskie mogą być udzielane pożyczki do wysokości $^2/_3$, na realności zaś innego rodzaju do $^1/_2$ wartości szacunkowej. Na hipoteki, zagwarantowane wartością tylko budynków, wypożycza kasa kwoty, jeżeli takowe są zaasekurowane od ognia w publicznem towarzystwie ubezpieczeń, i najwyżej do wysokości zaasekurowanej kwoty. Wnioskostawca winien w tym wypadku przy wniosku o pożyczkę dołączyć polisę ubezpieczeniową, a w wypadku otrzymania pożyczki corocznie przedkładać pokwitowanie z uiszczonej składki ubezpieczeniowej.

Pożyczki hipoteczne nie mogą przekraczać 60% wkładek, i mogą być udzielane na realności, leżące w okręgu związku gwarancyjnego, lub w najbliższem jego sąsiedztwie. Przy udzielaniu pożyczek amortyzacyjnych, amortyzację omawia się z góry, a musi ona wynosić rocznie conajmniej $^1/_2$% wypożyczonego kapitału. Termin płatności procentów i rat amortyzacyjnych, jak i wypowiedzenia pożyczki, należy również z góry omówić. W razie sprzedaży realności, nowonabywca jest zobowiązany w ciągu dwóch tygodni licząc od dnia otrzymania przewłaszczenia, złożyć oświadczenie przejęca długu z wszystkiemi dodatkowemi zobowiązaniami, w przeciwnym bowiem razie przysługuje kasie prawo natychmiastowego wypowiedzenia wierzytelności, bez względu na umówiony termin wypowiedzenia.

W wypadku braku gotówki, należy wypowiedzieć w pierwszej linji pożyczki hipoteczne, nieamortyzacyjne. Wnioski o przyznanie pożyczek hipotecznych, spłacalnych ratami, zarząd uwzględnia w pierwszej linji.

Zezwala się dłużnikom spłacone raty amortyzacyjne, o ile przekraczają dziesiątą część pożyczki, polecić skreślić w księdze wieczystej (Grundbuch), jednakowoż z tem zastrzeżenem, że pozostałość zatrzymuje prawo pierwszeństwa.

§ 25

Pożyczki na zastaw papierów wartościowych.

Pożyczki mogą być udzielane na za-

staw i po złożeniu papierów wartościowych z bezpieczeństwem pupilarnem, listow na długi hipoteczne, odpowiadających wymogom § 24 niniejszego statutu, lub też książeczek oszczędności na złożone kapitały w jakichkolwiek kasach oszczędności, mających bezpieczeństwo pupilarne.

Pożyczki udziela się na zastaw listów na długi hipoteczne do wysokości $^{9}/_{10}$ wartości hipoteki, na papiery zaś wartościowe do wysokości $^{3}/_{4}$ wartości kursowej, jednakże nie wyżej wartości nominalnej. Przy zniżce kursu, winien dłużnik na żądanie kasy wzmocnić zastaw w przeciągu trzech dni, w przeciwnym razie pożyczka staje się natychmiast płatną, i kasa jest uprawnioną sprzedać zastaw. Na wzmocnienie zastawu kasa przyjmuje również listy na długi hipoteczne, posiadające przepisane bezpieczeństwo, a zapisane na gruntach, leżących poza okręgiem związku gwarancyjnego. W danym wypadku pożyczka nie może przekraczać $^{6}/_{10}$ wartości hipoteki.

§ 26.

Pożyczki na skrypty dłużne i weksle.

Na skrypty dłużne udziela kasa kredytów, jeżli prócz pożyczającego skrypt podpisze conajmniej dwóch ręczycieli, zamieszkałych w powiecie Działdowo lub w jednym z sąsiednich powiatów, z równą dla wszystkich podpisujących i solidarną odpowiedzialnością, także co do płacenia procentów i jakichkolwiek bądź kosztów, przy zrzeczeniu się prawnego dobrodziejstwa skargi pierwszeństwa przeciw właściwemu dłużnikowi. W skrypcie dłużnym należy w każdym razie zastrzec wypowiedzenie, trwające od $1^{1}/_{2}$ do 3 miesięcy, jak również podać terminy i wysokość spłacalnych rat.

Udziela się również pożyczek na weksle. Weksel musi podpisać dłużnik i dwaj poręczyciele, uznani przez zarząd za odpowiednich i pewnych. Weksle winny być indosowane na kasę i płatne w lokalu kasy. W zasadzie weksle powinny być wystawiane na przeciąg trzech miesięcy. Prolongatę weksli uzależnia się od wysokości uiszczonej spłaty. Dyrekcja kasy jest zobowiązana zaprotestować weksle płatne, a nie wykupione, we właściwym terminie.

Bez wyraźnego w każdym wypadku zezwolenia Wojewody nie wolno udzielać członkom zarządu i urzędnikom kasy jakichkolwiekbądź pożyczek, ani przyjmować ich na poręczycieli.

Z tytułu paragrafu niniejszego udzielane pożyczki nie mogą przekraczać $^{1}/_{4}$ stanu wkładek.

§ 27.

Pożyczki udzielane gminom i korporacjom.

Powiatom, gminom i innym wypłacalnym, wyposażonym w prawa korporacyj, związkom komunalnym, oraz gminom wyznaniowym Państwa Polskiego, spółkom wodnym, meljoracyjnym i rolnym, posiadającym prawo korporacji, można udzielać pożyczek na zobowiązania dłużne, wystawione w przepisanej formie. Do zobowiązania takiego musi być dołączone zezwolenie władzy nadzorczej w oryginale. Dla tych pożyczek ustala się plany amortyzacyjne. Łączna suma podanych pożyczek nie może przekraczać 25% stanu wkładek.

Nadto może korzystać własny związek gwarancyjny z pożyczek do wysokości 25% stanu wkładek.

§ 28.

Pożyczki dla stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Pożyczki bez specjalnego zabezpieczenia mogą być udzielane stowarzyszeniom z nieograniczoną poręką, lub z obowiązkiem dopłaty, do wysokości 10% całego majątku wszystkich do odnośnego towarzystwa należących członków, stowarzyszeniom zaś z ograniczoną poręką, do wysokości 75% sumy, poręczonej przez stowarzyszonych, i to pod warunkiem:

1) że zarząd stowarzyszenia zarobkowego ma siedzibę w okręgu związku gwarancyjnego, lub najbliższem jego sąsiedztwie, należy do związku stowarzyszeń zarobkowych i podlega jego rewizji,
2) że zarząd stowarzyszenia zobowiąże się corocznie przedłożyć bilans ze sprawozdaniem, wykaz do towarzystwa należących członków, oraz wynik przez związek przeprowadzonej rewizji,
3) że pożyczka będzie umorzona według planu amortyzacyjnego,
4) że kasa ma prawo każdej chwili wypowiedzieć pożyczkę, która wów-

czas musi być spłacona najdalej w ciągu 6 miesięcy. Zarząd kasy winien najmniej przez 3 lata badać bliżej położenie gospodarcze danego towarzystwa.

Stowarzyszeniom kredytowym nie mogą być udzielane żadne pożyczki. Ogólna kwota udzielonych pożyczek nie może przekraczać 10% stanu wkładek.

§ 29.

Papiery watościowe.

Kapitały kasy i funduszu rezerwowego powinny być lokowane w zupełnie pewnych pupilarnych papierach wartościowych i to: 15% stanu wkładek, jeżeli suma tychże nie przekracza 5.000.000 zł.

20% stanu wkładek, jeżeli suma tychże nie przkracza 10.000.000 zł.

25% stanu wkładek, jeżeli suma tychże przekroczyła 10.000.000 zł.

Obligacje papierow wartościowych należy przechowywać oddzielnie od kuponów i talonów w pewnych od ognia i kradzieży schówkach. Papiery wartościowe mogą być również oddane w przechowanie instytucjom, upoważnionym do tego przez Ministerstwo.

§ 30.

Czasowa lokata zapasów kasowych.

Kasa oszczędności może lokować czasowe zbyteczne kapitały w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej, jak również w kasach mających bezpieczeństwo pupilarne.

V Czysty zysk, utrzymanie funduszu rezerwowego i użytkowego.

§ 31.

Czysty zysk pozostający przy końcu roku, tworzy dwa fundusze, mianowicie:

1) fundusz rezerwowy, dla zabezpieczenia wkładek oszczędności.

2) fundusz użytkowy, na cele społeczne w interesie powiatu działdowskiego.

Fundusz rezerwowy musi być ulokowany w papierach wartościowych (§ 29).

Podział czystego zysku określa zarząd kasy, który może przeznaczyć kwotę na cele społeczne związku gwarancyjnego o ile majątek kasy, ulokowany w papierach pupilarnych nie przekracza 25% a nie jest niższy niż 20% i to:

a) 1/4 czystego zysku, jeżeli fundusz rezerwowy stanowi 2—5% stanu wkładek,

b) 1 1/2 czystego zysku, jeżeli fundusz rezerw. stanowi 5—8% stanu wkładek,

c) cały czysty zysk jeżeli fundusz rezerw. stanowi 8% i więcej stanu wkładek

VI. Obrót czekowy.

§ 32.

Kasa może zaprowadzić obrót czekowy i dla depozytów i w koncie bieżącym, według obowiązujących ustaw i rozporządzeń. Związek gwarancyjny jest według § 2 niniejszego statutu również odpowiedzialny za wszystkie zobowiązania wynikłe z obrotu czekowego.

§ 33.

Wynajem schowków.

Kasa Oszczędności wynajmuje znajdujące się w skarbcu schówki w tym celu zbudowane, gminom, korporacjom i mieszkańcom miasta i powiatu Działdowa za opłata roczną, ustaloną z góry na cały rok. Kasa nie odpowiada za straty wynikłe z zniszczenia przechowanych rzeczy przez ogień i kradzież, lecz zobowiązuje się tylko strzec ich w sposób strzeżenia własnych walorów.

VII. Postanowienia Kasowe.

§ 34.

Wszystkie ogłoszenia publikuje kasa jednorazowo w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego, Głosie Robotnika i Słowie Pomorskiem.

§ 35.

Zmiany niniejszego statutu uchwala Sejmik Powiatowy za zatwierdzeniem Wojewody. Zmiany te otrzymują prawomocność po dwukrotnem, z przerwa 14 dniową, ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego i Orędowniku Urzędowym powiatu działdowskiego.

Uchwalone zmiany obowązują wkładających oszczędności, jeśli w ciągu 3 miesięcy od dnia obowiązania tych zmian nie wycofają swych wkładek.

§ 36

Rozwiązanie kasy oszczędności.

Rozwiązanie kasy oszczędności następuje na podstawie uchwały Sejmiku Powiatowego i po zatwierdzeniu Wojewody, z obowiązkiem opublikowania odnośnej uchwały, i równoczesnem wypowiedzeniem złożonych w kasie funduszów z najbliższym terminem sześcio miesięcznym, licząc od dnia pierwszego ogłoszenia.

Fundusze niepodjęte w oznaczonym terminie zdeponuje kasa sądownie na odpowiedzialność i koszta interesowanych.

Majątek kasy oszczędności, pozostały po rozwiązaniu kasy, zużywa się w myśl § 31 statutu, mianowicie na cele społeczne powiatu.

§ 37.

Niniejszy statut wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Działdowo, dnia 23. stycznia 1924 r.

Wydział Powiatowy
(—) Pawlica starosta,
(—) A. Wellenger,
(—) Dr. T. Michejda,
(—) Kasprzyk,
(—) Radzanowski.

(Pieczęć)

Sejmik Powiatowy
(—) Pawlica, starosta i przewodniczący Sejmiku Powiat.
(—) A. Wellenger,
(—) Olejniczak,
(—) Barczewski.

Wojewoda Pomorski
Wydział Samorządowy.
L. dz. IV. 3058/24.

Na zasadzie § 52 ustawy o właściwości władz z dnia 1. 8. 1883 r. (zbiór ustaw pr. str. 267.), art. 8. ustawy z dnia 1. 8. 1919 r. o tymczasowej organizacji zarządu byłej dzielnicy pruskiej (Dz. Pr. P. P. nr. 64) i dekretu Ministra b. dzielnicy prusk. z dnia 17. stycznia 1920 r. o przejęciu ziem przyznanych Polsce traktatem wersalskim (Dz. Urz. Min. b. dz. pr. nr. 3.) zatwierdzam powyższy statut Powiatowej Kasy Oszczędności w Działdowie z tem, że w §§ 16 i 34 skreśla się słowa „(Głosie Robotnika, Słowie Pomorskiem)“ a w miejsce ich wstawia się słowa „i Orędowniku Urzędowym powiatu działdowskiego“.

Toruń, dn. 18 czerwca 1924 r.

Za Wojewodę:

(pieczęć) (—) Peszkowski.

194.

STATUT

Spółki wodnej dla odwodnienia łąk w Linówku (Zdrojno), powiat starogardzki.

§ 1.

Spółka wodna mianuje się Spółka dla odwodnienia łąk w Linówku, pow. starogardzki. Siedzibą Spółki jest Linówek.

§ 2.

Celem Spółki jest: osuszenie gruntów według ogólnego planu, sporządzonego przez W. Mayera w Gdansku z dnia 21 września 1918 oraz utrzymanie urządzeń do tego potrzebnych.

Plan składa się z:

1. Sprawozdania objaśniającego z 2 zeszytami profili.
2. Kosztorysu.
3. Spisu gruntów należących do stowarzyszenia z nazwiskami właścicieli.

Uwierzytelniony plan składa się u władzy nadzorczej stowarzyszenia. Przewodniczący Spółki otrzymuje uwierzytelniony odpis planu celem przechowania i uzupełnienia.

§ 3.

Zarząd przedkłada szczegółowe plany przed rozpoczęciem robót władzy nadzorczej celem zbadania w Urzędzie Budowli Melioracyjnych i zatwierdzenia.

Zarząd Spółki uchwalić może zmianę ogólnego planu, o ileby podczas robót potrzebną się okazała, i o ile zmiana ta nie narusza przewodniego celu Spółki.

Uchwałę taką bada Urząd Budowli Meljoracyjnych, potwierdza zaś władza nadzorcza. Przed zatwierdzeniem wysłuchać należy członków, których zmiany dotyczą.

Późniejsze zmiany i uzupełnienia urządzeń w ramach zadań Spółki uchwalić może walne zebranie. Uchwałę bada Urząd Meljoracyjny a zatwierdza władza nadzorcza.

Zmiany planu, naruszające pierwotne cele Spółki, przeprowadzić jedynie można, zmieniając ustawę.

§ 4.

Organami Spółki są:

1. walne zebranie;
2) zarząd Spółki;
3. prezes czyli przewodniczący zarządu.

§ 5.

Walne zebranie tworzą wszyscy składki opłacający członkowie.

Każdemu opłacającemu składki członkowi przysługuje na walnem zebraniu conajmiej 1 głos. Ilość głosów zależna jest od ilości hektarów, przyczem każdy nawet niepełny hektar posiada 1 głos.

Listę głosujących sporządza zarząd i wywiesza ją na przeciąg 4 tygodni u przewodniczącego dla rozpatrzenia się członkom. Termin wywieszenia ogłasza się

poprzednio w gminach należących całkowięcej lub częściowo do Spółki przyjętym tamże zwyczajem; pozatem w gazecie przeznaczonej do zamieszczania publicznych zawiadomień Spółki.

Wnioski o sprostowanie listy głosujących zgłaszać można każdego czasu.

Poszczególny członek zlecić może oddanie głosu swego innemu członkowi, upełnomocniwszy go pismiennie. Współwłaściciele jednego i tegosamego gruntu głosują wspolnie; nie obecnych wpółwłaścicieli uważa się jako głosujących w myśl obecnych.

Wykonują prawo głosu w imieniu:

1. niezdolnych do załatwiania spraw swoich lub ograniczonych w załatwieniu spraw swoich — ich prawni zastępcy,
2. żon — mężowie,
3. osob prawnych — ich ustawą wyznaczeni zastępcy.

§ 6.

Zarząd Spółki składa się z:

a) prezesa, czyli przewodniczącego,

b) dwuch ławników, z których jednego się mianuje zastępcą przewodniczącego. Ustanawia się także 1 zastępcę ławników.

Członkowie zarządu sprawują urząd honorowo.

Tytułem odszkodowania za wydatki i zmudę czasu pobiera prezes roczne odszkodowanie; wysokość odszkodowania ustanawia walne zebranie.

§ 7.

Przewodniczącego oraz jego zastępcę i resztę członków zarządu oraz zastępczych ławników obiera walne zebranie na przeciąg lat 3. Wybór prezesa i ławników potwierdza władza nadzorcza.

Wybrać można każdego członka oraz uprawnionego do głosowania zastępcę, posiadającego prawa obywatelskie. Wybory członków zarządu oraz zastępcz. ławników odbywają się w oddzielnych aktach wyborczych dla poszczegól. urzędów. Poszczególni wyborcy oświadczają przewodniczącemu walnego zebrania ustnie i do protokułu na kogo głos swój oddają. Absolutna większość głosów o wyborze rozstrzyga. Jeżeli w pierwszym akcie wyborczym absolutnej większości nie osiągnięto, odbywają się wybory ściślejsze pomiędzy dwoma najwięcej głosów posiadającemi osobami. Przewodniczący rozstrzyga losem w razie równej ilości głosów.

Wybór przez aklamację jest dozwolonym, jeżeli nikt nie protestuje. Występujący członkowie pozostają w urzędzie aż do czasu wprowadzenia nowo wybranych.

§ 8.

Władza nadzorcza zobowiązuje członków zarządu podaniem ręki w miejsce przysięgi.

Członkom zarządu oraz ich zastępcom jakoteż do stwierdzenia każdorazowego zastępstwa służy odnośne poświadczenie władzy nadzorczej jako wykaz.

Na posiedzeniach zarządu przewodniczy prezes, mający równe prawo głosu, jak i reszta członków zarządu, a rozstrzygający w razie równości głosów. Uchwały są ważne, jeżeli zawezwano członków zarządu, zawiadamiając ich o przedmiocie obrad i, — jeżeli zebrało się włącznie przewodniczącego conajmniej $^2/_3$ członków. Przybyć nie mogący zawiadomic powinien o tem niezwłocznie przewodniczącego, aby tenże mógł pozwać zastępcę.

Jeżeli dla powyższych powodów uchwał powziąć nie było można, zwołuje się w tym samym przedmiocie powtórne posiedzenie. Uchwały powtórnego posiedzenia są ważne bez względu na ilość obecnych członków zarządu, na co przy powtórem zapozwaniu uwagę członkom zwrócić należy.

§ 9.

Stowarzyszenie na swój kosz wykonać i w sprawności utrzymać powinno wszelkie w planie przewidziane oraz później uchwalone wspolne urządzenia. Walne zebranie uchwalić może, aby wykonanie niektórych robót powierzono poszczególnym członkom.

§ 9 a.

Dalszem zadaniem Spółki jest: Dostarczenie środków pieniężnych na pierwsze nawożenie i zasianie łąk oraz zakupu wspólnych narzędzi do uprawy łąk; o ile nakładów powyższych pokryć nie można zapomogą, udzielaną spółkom, spółka zaciąga w tym celu pożyczkę.

Budowę mniejszych prywatnych rowow odprowadzających wodę, a także ścinanie kęp, wyrównanie, bronowanie oraz walcowanie łąk, rozsiew nawozów i zasiew nowych traw załatwiają poszczególni

członkowie. Prace te uzupełniające wykonuje się pod nadzorem prezesa według specjalnie dla poszczególnych gruntów przez technika spółkowego wygotowanych a przez Urząd Budowli Meljoracyjnych zbadanych planów (§ 3 ust. 1), wskazujących zarazem stosowny termin dla powyższych prac.

Powyższe plany specjalne powinny wykazać tylko najpotrzebniejsze, do użytkowania urządzeń meljoracyjnych najniezbędniejsze prace uzupełniające. Jeśli członkowie nie spełniają zobowiązań swoich, zarząd wywrzeć może nacisk — ew. na zlecenie władzy nadzorczej, — skazując ich po poprzedniem zagrożeniu, na karę dyscyplinarną do 300 marek; grzywnę tę ponawiać można. Jeżeli kara dyscyplinarna nie odnosi skutku, zarząd może, a na zlecenie władzy nadzorczej powinien, wykonać powyższe roboty przez osoby trzecie, spowodowane zaś koszta ściągnąć z odnośnych członków drogą egzekucji administracyjnej.

Na wniosek właściciela może wyżej wspomiane prace uzupełniające wykonać Spółka.

Członkowie powinni utrzymać zmeljorowane łąki w dobrym stanie według wskazówek zawartych w wspomnianych planach specjalnych i to przez ponowne nawożenie i zasiew traw; w danym razie zmusić ich może zarząd, stosując środki przymusowe, wspomniane przy zakładaniu łąk.

Jeżeli członek wykaże, iż większe osiągnie korzyści z należącego do Spółki gruntu, użytkując go nie jako łąkę, zarząd Spółki na odrębne użytkowanie, za zgodą władzy nadzorczej zezwolić może. Koszta nawożenia, zasiewu traw i innych zakładowych prac uzupełnających, przypadające na dany grunt a pokryte pożyczką, trzeba poprzednio do kasy Spółki zapłacić.

Użytkowanie ew. wspolnych narzędzi do uprawy łąk uchwala zarząd; przeciwko orzeczeniu zarządu w tym i wszystkich innych wypadkach wnieść można zażalenie do władzy nadzorczej w przeciągu dwóch tygodni.

Jeżeli prace uzupełniające na ograniczony czas są zakreślone, winno się spłacić pożyczkę dla wykonania prac uzupełniających zaciągniętą zanim łąki dla braku pielęgnacji na wartości stracą. Czas umożena pożyczki określa Urząd Budowli Meljoracyjnych według okresu zwiększonej wydajności, wynikający z przeprowadzenia prac uzupełniających.

Spółka ponawiać także powinna prace uzupełniające.

§ 9 b.

Nie należy powiększać długów Spółki pokrywaniem kosztów administracyjnych oraz opłacaniem odsetek i rat amortyzacyjnych z funduszu budowlanego.

§ 10.

Wykonaniem i utrzymaniem w sprawności wspólnych urządzeń kieruje technik Spółki. Wygotowuje zatem według wskazówek Urzędu Budowictwa Meljoracyjnego program budowlany, przygotowuje i przedkłada do zatwierdzenia materjał submisyjny, powoduje i przygotowuje zawczasu wszelkie kroki celem sprawnego przeprowadzenia robót, kieruje wykonaniem i sporządza materjał potrzebny do stawiania wniosków o zmiany, o uzupełnienie i wypłacenie zaliczek oraz o odbiór robót.

Umowę submisyjną celem wykonania pierwszych urządzeń potwierdzić musi Urząd Budowli Meljoracyjnych, który na czas o rozpoczęciu robót powiadomiony być winien. Pozatem winien prezes podczas wykonania robót zasięgać w kwestjach technicznych wskazówek Urzędu Budowli Meljoracyjnych i uwzględniać je.

Po wykończeniu pierwszych robót według planu Spółki kierownik Urzędu Budowli Meljoracyjnych odbiera urządzenia, stwierdza ich celowość i zgodność z projektem i bada, czy zmiany zatwierdzone przez władzę nadzorczą są wykonane. W razie potrzeby wykonuje się pod kierownictwem Urzędu Budowli Meljoracyjnych na koszt Spółki pomiary celem kontroli.

§ 11.

Co do wydatków i dochodów Spółki ustanawia się corocznie (na rok 1) plan gospodarczy. W tym samym okresie należy przedkładać rachunki co do rozchodów i dochodów, które sprawdzić i uregulować należy.

§ 12. (Spółki łąkowe.)

Poszczególni członkowie opłacają ciężary Spółki według korzyści osiągniętych z urządzeń Spółki; tąże skalą określa się ew. prawo użytkowania (zastrzega się postanowienia § 12 b).

Opłaty pobiera się według klas.

Celem ustanowienia skali opłat sporządza się kataster.

Wolne od opłacenia składek są, oprócz w rejestrze jako takich wymienionych obszarów, i takie, które mocą wniesionego sprzeciwu z braku korzyści słusznie jako wolne od opłat uznano.

§ 12 a. (Urządzenie uzupełniające.)

Skala określająca udział poszczególnych członków w ponoszeniu opłat celem oprocentowania i amortyzacji zaciągniętej dla nawożenia, zasiewu i innych nakładów zuzupełniających pożyczki, stosuje się do wysokości nakładów poczynionych z kasy Spółki dla poszczególnych gruntów.

Poszczególni członkowie mogą natychmiastowo wpłacić do kasy Spółki przypadające na nich koszty nakładu; w ten sposób zwalniają się od opłat wynikających z powyższego tytułu.

Dozwolone jest także i później całkowite lub częściowe spłacenie do kasy Spółki przypadających na poszczególne grunta kosztów nakadowych.

W powyższym wypadku Spółka powinna w tym samym stosunku spłacić swoje długi. Termin zapłaty ustala zarząd w porozumieniu z członkami.

Zatem ustala zarząd nowy kataster opłat i wywiesza go jak poprzedni członkom do przejrzenia. Wnioski o zmianę zgłaszać należy piśmiennie w przeciągu terminu wywieszenia na ręce prezesa; co do wniosków decyduje władza nadzorcza.

§ 13. (Spółki łąkowe.)

Klasyfikacji dokonywuje dwuch przez zarząd wybranych rzeczoznawców pod kierunkiem prezesa. W razie odmiennych zapatrywań decyduje prezes, jeżeli zaś sprawa dotyczy prezesa, decyduje jego zastępca. Kataster Spółki wywiesza się w mieszkaniu prezesa na przeciąg 4 tygodni do przejrzenia członkom. Termin wywieszenia ogłasza się — o ile grunta wchodzą w rachubę — poprzednio w gminach leżących całkowicie lub częściowo w obwodzie Spółki w sposób tamże przyjęty, pczatem w gazecie przeznaczonej do zamieszczania publicznych zawiadomień Spółki. Właścicieli kopalń oraz urządzeń i związków przemysłowych, należących do Spółki, zawiadomić należy oddzielnie. Wnioski o zmianę zgłaszać należy piśmiennie w przeciągu powyższego terminu na ręce prezesa. Po upływie terminu przedstawia prezes zgłoszone wnioski władzy nadzorczej. Władza nadzorcza poleca badanie zgłoszonych sprzeciwów przez siebie naznaczonym rzeczoznawcom w obecności interesentów i jednego przedstawiciela zarządu. O wyniku badania uwiadamia się interesentów i przedstawiciela zarządu. Jeżeli strony zainteresowane godzą się na orzeczenie rzeczoznawców, należy kataster odpowiednio ustanowić, w przeciwnym razie decyduje władza nadzorcza. Koszta powstałe aż do zakomunikowania wyniku badania ponosi Spółka; okaże się natomiast konieczne zawyrokowanie, koszta stąd powstałe ponosi strona przegrywająca.

W razie potrzeby powtórnego badania ustanowionego lub też poprawionego katastru może zarząd uchwalić lub też władza nadzorcza zarządzić ponowne zbadanie względnie sprostowanie katastru. Procedura ta odbywa się stosownie do przepisów dla sporządzenia katastru.

§ 14.

W razie podziału gruntów należących do Spółki zarząd dzieli ciężary proporcjonalnie na poszczególne części gruntów według przepisanej w §§ 12 i 13 skali uczestnictwa. Co do postanowienia zarządu przysługuje członkom prawo apelacji do władzy nadzorczej w przeciągu dwuch tygodni.

§ 15.

Członkowie wnoszą opłaty do kasy Spółki w dniu oznaczonym przez zarząd. W razie nieuiszczenia się przysługuje prezesowi prawo przymusowego poboru opłat.

§ 16.

Członkowie zezwolić muszą na zakładanie — czy to na czas przejściowy, czy też na stałe z zastrzeżeniem § 222 ust. 3 prawa wodn. — na gruntach swoich planem przewidzianych lub na walnem zebraniu uchwalonych urządzeń, oraz na

remont tych urządzeń. Wzdłuż urządzeń Spółki (rowów, grobli i t.d.) nie wolno uprawiać przykanałowego lub przygroblowego pasma ziemi, szerokości jednego metra. Pasmo to oraz skarpy rowów i grobli jako też grzbiet grobli wykosić wolno; nie wolno natomiast ich wypasać. Krzaki, drzewa, żywopłoty należy usuwać.

Przepędzanie bydła oraz przejazd przez rowy jako też pojenie w rowach i czerpanie wody z rowów dozwala się jedyne w miejscach przez zarząd oznaczonych, miejsca dla przepędzania bydła przez groble oraz przejazdy wskazuje również zarząd.

Ziemia wyrzucona przy czyszczeniu rowów przypada na własność adjacentom: ziemię tę powinni adjacenci w przeciągu 4 tygodni, jeżeli zaś czyszczenie odbyło się przed żniwami, — w przeciągu 4 tygodni po żniwach odrzucić na 4 metry od brzegu. Wykroczenia podlegają przewidzianym w § 227 ustawy wodnej środkom przymusowym.

Pozatem uszkodzenia urządzeń Spółki spowodowane bądź to wykroczeniem przeciwko powyższym przepisom, bądź to niedbalstwem, oraz uszkodzenia wyrządzone z rozmysłu, naprawia się według nakazów prezesa na koszt sprawcy w danym razie drogą przymusową.

§ 17.

Walne zebranie stanowi o:

1. wyborze członków zarządu i ich zastępców,
2. ustanowieniu odszkodowania dla prezesa, technika spółkowego oraz prowadzącego rachunkowość,
3. wyborze sędziów rozjemczych i ich zastępców,
4. zmianie ustawy według § 275 ust. 1, 2, 3 ustawy wodnej,
5. ustanowieniu budżetu oraz stwierdzeniu i przyjęciu rachukowości,
6. rozwiązaniu Spółki

§ 18.

Pierwsze celem ustanowienia zarządu potrzebne walne zebranie zwołuje władza nadzorcza, sporządzająca w tym celu tymczasową listę głosujących według stosunku obszarow wykazanych w rejestrze gruntowym Spółki, a zaokrąglonych do pełnej liczby hektarów.

Następne walne zebrania zwołuje zarząd w okolicznościach przewidzianych niniejszą ustawą i § 230 ustawy wodnej.

Zapozwanie członków ogłasza się z podaniem przedmiotu obrad

1. w gazecie obranej do zamieszczania publicznych zawiadomień Spółki,
2. w gminach leżących całkowicie lub częściowo w obrębie Spółki i to w sposób tamże przyjęty.

Obrady naznaczyć trzeba nie prędzej jak w dwa tygodnie po ogłoszeniu zapozwu.

Uchwały walnego zebrania są ważne bez względu na ilość obecnych członków.

§ 19.

Zarząd jest przedstawicielem Spółki przed sądem i poza sądem, z wyjątkiem w sprawach zastrzeżonych (prezesowi) lub walnemu zebraniu.

§ 20.

Zadaniem prezesa (poza innemi, ustawą oznaczonemi zadaniami jest:

a) przewodniczenie na walnem zebraniu (zebranie zarządu),
b) spowodowanie wykonania urządzeń Spółki według zatwierdzonych planów i nadzór nad wykonaniem,
c) wydawanie w porozumieniu z zarządem rozporządzeń, mających na celu utrzymanie urządzeń w sprawności, wydawanie ew. przepisów wykonawczych,
d) rozesłanie ustanowionych przez zarząd wykazów opłat i ściąganie tychże, przekazywanie wpłat do kasy i rewizja kasy conajmniej dwa razy do roku,
e) opracowanie budżetu i bilansu rocznego i przedłożenie tegoż zarządowi celem uchwalenia.
f) nadzór nad urzędnikami Spółki i nad utrzymaniem urządzeń Spółki w sprawności,
g) załatwianie korespondencji Spółki i podpisywanie dokumentów Spółki,
h) zadokumentowanie uchwał (zarządu) i walnego zebrania.

§ 21.

Po ukończeniu urządza się oględziny urządzeń Spółki i to wiosną i jesienią. Komisja oględzinowa składa się z prezesa

i 2 członków wybranych na walnem zebraniu (przez Wydział) stosownie do § 7 ust. 2. Dzień oględzin ustanawia prezes w porozumieniu z władzą nadzorcza i Urzędem Budowli Meljoracyjnych na 4 tygodnie wprzód, i oznajmia go na czas przyjętym sposobem.

Prezes kieruje oględzinami.

Wszystkim członkom przysługuje prawo uczestniczenia.

Wynik oględzin protokołuje się; protokół przechowuje prezes. Władza nadzorcza zarządza w danym razie na koszt Spółki wykonanie robót potrzebnych podług uznania technicznego dla utrzymania sprawności zbadanych urządzeń. W razie zażaleń przeciw powyższym zarządzeniom władzy nadzorczej rozstrzyga Wojewoda definitywnie.

§ 22.

Spółka winna mieć technika spółkowego; angażuje go zarząd, potwierdza władza nadzorcza. Wysokość wynagrodzenia uchwala walne zebranie, jeżeli zaś wynagrodzenie jest niedostateczne, wtedy ustanawia wysokość jego władza nadzorcza.

Albo:

Spółka zaangażuje powiatowego technika meljoracyjnego. Wybór innego technika jest dopuszczalny, lecz tylko za zezwoleniem Wojewody.

Wojewodzie przysługuje prawo;

1 naznaczenie technika spółkowego, jeżeli w przeciągu 8 miesięcy po opróżnieniu posady lub niezatwierdzeniu wyboru Spółka nie przedstawi odpowiedniej kandydatury;

2 ustanowienia definitywnego wynagrodzenia, które Spółka technikowi ma płacić, jeżeli pomiędzy zarządem Spółki a władzą nadzorczą porozumienie co do wysokości poborów nie dojdzie.

§ 23.

Kasą zarządza rachmistrz obrany przez zarząd na przeciąg lat 3. Władza nadzorcza może każdego czasu zarządzić zwolnienie kasjera, gdy tenże obowiązki służbowe wypełnia niedostatecznie. Warunek ten w umowie z rachmistrzem zamieścić trzeba.

§ 24.

Wszystkie spory w sprawach Spółki oddać można za zgodą stron do sądu rozjemczego celem rozstrzygnięcia, o ile prawo lub ustawa tego nie wyklucza.

Sąd rozjemczy składa się z przewodniczącego naznaczonego przez władzę nadzorczą i 2 ławników. Ławników wraz z 2 zastępcami wybiera się stosownie do przepisów § 7 ust. 2. ustawy o wyborze członków zarządu. Wybrać można każdego niećzłonka posiadającego w gminie swej bierne prawa wyborcze do publicznych urzędów gminnych.

W razie odrzucenia dla uzasadnionych powodów sędziego rozjemczego — o czem decyduje definitywnie władza nadzorcza, — rada nadzorcza naznacza w jego miejsce któregokolwiek z wybranych zastępców lub inną osobę posiadającą prawo biernego wyboru.

§ 25.

Spółka umieszcza ogłoszenia pod swojem nazwiskiem z podpisem prezesa.

Publiczne ogłoszenia umieszcza Spółka w orędowniku powiatu starogardzkiego o ile ustawa nie opiewa, żeby ogłaszać tylko według zwyczaju danej miejscowości.

§ 26.

Przyjęcie nowych lub wystąpienie starych członków uchwala zarząd na mocy umowy i na wniosek wstępujących lub występujących, o ile temsamem nie narusza się ew. zobowiązań, wynikających z ustawy wodnej.

Uchwała wymaga zatwierdzenia władzy nadzorczej.

Niniejszem poświadcza się, że powyższy statut został prawnie uchwalony na zebraniu w Linówku dnia 10 października 1922.

Starogard, dnia 14 października 1922.

Komisarz dla kierowania postępowaniem:
(—) Dr. Bogocz, starosta (mp)

Na zasadzie artykułu 255 ustawy wodnej z d. 19. września 1922 r. statut powyższy zatwierdzam w myśl ustawy wodnej z d. 7. 4. 1913.

Toruń, d. 29. XII. 1923.

Wojewoda:
(—) J. Brejski.

195.

STATUT
Spółki drenarskiej w Okoninie, pow. grudziądzkiego.

§ 1.

Spółka drenarska nazywa się: Spółka drenarska w Okoninie. Siedziba Spółki jest Okonin w powiecie grudziądzkim.

§ 2.

Celem Spółki jest osuszanie i nawadnianie gruntów według ogólnego planu inż. Meljorac. Feugego z daty: Poznań 1 lutego 1915 r. oraz utrzymanie urządzeń do tego potrzebnych.

Plan składa się:
1. z sprawozdania objaśniającego,
2. planu sytuacyjnego,
3. kosztorysu,
4. planu specjalnego drenowania,
5. z spisu gruntów należących do Stowarzyszenia z nazwiskami właścicieli.
6. planu niwelacyjnego przekroju podłużnego.

Uwierzytelniony plan składa się u Władzy nadzorczej Stowarzyszenia.

§ 6.

Zarząd Spółki składa się: z Prezesa czyli przewodniczącego i 4 ławników, z których jeden jest równocześnie zastępcą przewodniczącego. Ustanawia się także 4 zastępców ławników.

Członkowie zarządu sprawują urząd honorowo. Za wydatki rzeczowe i stratę czasu pobiera prezes roczne odszkodowanie; wysokość odszkodowania ustanawia Walne zebranie.

§ 17.

Walne zebranie stanowi o:
1. Wyborze członków zarządu i ich zastępców,
2. Ustanowieniu odszkodowania dla prezesa, technika oraz prowadzącego rachunkowość.
3. Wyborze sędziów rozjemczych i ich zastępców,
4. Zmianie statutu według § 176 ust. 1, 2, 3 ustawy wodnej.
5. Ustanowieniu budżetu oraz stwierdzeniu i przejęciu rachunkowości,
6. Rozwiązaniu Spółki.

§ 18.

Pierwsze celem ustanowienia zarządu i wydziału potrzebne walne zebranie zwołuje władza nadzorcza, sporządzająca w tym celu tymczasową listę głosujących według stosunku obszarów wykazanych w rejestrze gruntowym Spółki, a zaokrąglonych do pełnej liczby hektarów.

Następne walne zebrania zwołuje Zarząd w okolicznościach przewidzianych, niniejszą ustawą i § 161 ustawy wodnej.

Zapozwanie członków ogłasza się z podaniem przedmiotu obrad:
1. w gazecie obranej do zamieszczenia publicznych zawiadomień Spółki.
2. w gminach leżących całkowicie lub częściowo w obrębie Spółki i to w sposób tamże przyjęty.

Obrady naznaczyć trzeba nie prędzej jak w 2 tygodnie po ogłoszeniu zapozwu.

Uchwały walnego zebrania są ważne bez względu na ilość obecnych członków.

§ 25.

Spółka umieszcza ogłoszenia pod swoim nazwiskiem z podpisem prezesa. Publiczne ogłoszenia umieszcza Spółka w Orędowniku Pow. w Grudziądzu, o ile ustawa nie opiewa, żeby ogłaszać tylko według zwyczaju danej miejscowości.

Uchwalono na zebraniu konstytucyjnem w dniu 7 sierpnia 1924.

Komisarz

(—) Ossowski, starosta.

Na mocy art. 222 ust. 3 Ustawy wodnej z dnia 19. wrześia 1922 r. Statut powyższy zatwierdzam.

Toruń, dnia 12 września 1924 r.

Wojewoda:
Dr. Wachowiak.

196.

STATUT
Spółki drenarskiej Łowinek, pow. świeckiego.

§ 1.

Spółka wodna nazywa się: Spółka drenarska „Łowinek". Siedzibą Spółki jest Łowinek w powiecie świeckim.

§ 2.

Celem Spółki jest utrzymanie urządzeń drenarskich według ogólnego planu inżyniera Schmidta w Poznaniu z dnia 7 stycznia 1914 r.

Plan składa się z:
1. sprawozdania objaśniającego z 5 kartami,
2. spisu gruntów należących do stowarzyszenia z nazwiskami właścicieli.

Uwierzytelniony plan składa się u władzy nadzorczej stowarzyszenia. Przewodniczący Spółki otrzymuje uwierzytelniony odpis planu celem przechowania i uzupełnienia.

§ 6.

Zarząd Spółki składa się z.
a) prezesa, czyli przewodniczącego,
b) 2 ławników, z których jeden jest równocześnie zastępcą przewodniczącego. Ustanawia się także 2 zastępnycn ławników.

Człokowie zarządu sprawują urząd honorowo.

Za wydatki rzeczowe i stratę czasu pobiera prezes roczne odszkodowanie, wysokość odszkodowania ustanawia walne zebranie.

§ 17.

Walne zebranie stanowi o:
1) wyborze członków i ich zastępców,
2) ustanowieniu odszkodowania dla prezesa, technika oraz prowadzącego rachunkowość,
3) wyborze sędziów rozjemczych i ich zastępców,
4) zmianie ustawy według § 176 ust. 1, 2, 3 ustawy wodnej,
5) ustanowieniu budżetu oraz stwierdzeniu i przyjęciu rachunkowości,
6) rozwiązaniu Spółki.

§ 18.

Pierwsze celem ustanowienia Zarządu potrzebne walne zebranie zwołuje władza nadzorcza, sporządzająca w tym celu tymczasową listę głosujących według stosunku obszarów wykazanych w rejestrze gruntowym Spółki, a zaokrąglonych do pełnej liczby hektarów.

Następne walne zebranie zwołuje zarząd w okolicznościach przewidzianych niniejszą ustawą w § 161 ustawy wodnej.

Zapozwanie członków ogłasza się z podaniem przedmiotu brad:
1. w gazecie obranej do zamieszczania publicznych zawiadomień Spółki,
2) w gminach leżących całkowicie lub częściowo w obrębie Spółki i to w sposób tamże przyjęty.

Obrady naznaczyć trzeba nie prędzej jak w dwa tygodnie po ogłoszeniu zapozwu.

Uchwały walnego zebrania są ważne bez względu na ilość obecnych członków.

§ 25.

Spółka umieszcza ogłoszenia pod swojem nazwiskiem z podpisem prezesa.

Publiczne ogłoszenia umieszcza Spółka w Orędowniku powiatu świeckiego lub zapomocą kurrendy, o ile ustawa nie opiewa, żeby ogłaszać tylko według zwyczaju danej miejscowości.

Uchwalono na zebraniu konstytucyjnem w dniu 26 sierpnia 1924 r.

Komisarz
Tollik, starosta.

Na mocy art. 222 ust. 3 Ustawy wodnej z dia 19 września 1922 r. statut powyższy zatwierdzam.

Toruń, dna 16 września 1924 r.

Wojewoda:
Dr. Wachowiak.

197.

Pan Wojewoda Pomorski, korzystając z ustawowo przysługujących jemu uprawnień, udzielił prezenty na probostwo w Chełmży, opróżnione po śmierci ś.p. ks. Fryntkowskiego, ks. Józefowi **Szydzikowi,** proboszczowi z Wiela

Toruń, dnia 12 września 1924 r.

Naczelnik Wydziału II.
(—) J. Stonawski.

OKÓLNIKI.

198.

L. dz. II d. 1117/24.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych
Nr. AB. 5366
Warszawa, dn 27 sierpnia 1924 r

Uszkodzone banknoty złotowe.

Do
Wszystkich P.P. Wojewodów, P. Delegata Rządu w Wilnie, P. Komisarza Rządu na m. st. Warszawę.

W ślad za tut. okólnem zarządzeniem z dn. 20/VI 1924 r. Nr. AB. 3808 oznajmiam na podstawie pisma Min. Skarbu z dn. 11/VIII r.b. Nr D.K./4501/W.A.K., że Bank Polski rozesłał do swych Oddzia-

łów okólnik z dnia 12 czerwca br. Nr. 32 treści następującej:

„Niezwykle dużą ilość będących w obiegu marek polskich o niskich w stosunku do cen odcinkach, a więc mała ich siła nabywcza zmuszała publiczność do noszenia przy sobie dużej ilości banknotów.

Warunki te sprawiły, że ogół odzwyczaił się zupełnie od poszanowania banknotów.

Inaczej rzecz się ma z banknotami złotowymi. Banknoty te o dużej sile nabywczej winny być znacznie dłużej w obiegu, niż marki polskie; wymagają zatem należytego poszanowania i dbałego obchodzenia się z nimi; przyzwyczajenie do tego publiczności było właśnie celem zarządzenia Banku Polskiego o pobieraniu zwrotu kosztów druku przy wymianie banknotów złotowych, zniszczonych nie wskutek normalnego obiegu.

Cel ten został osiągnięty, gdyż jakkolwiek od czasu wydania powyższego zarządzenia upłynęło niespełna miesiąc, to jednak znacznie już pod tym względem daje się zauważyć poprawa.

Z tych względów Bank Polski zarządzenie o pobieraniu opłat za wymianę banknotów zniszczonych zawiesza i nadal żadnych kosztów przy wymianie destruktów złotowych, **posiadających serje oraz wszystkie numery i podpisy, pobierać nie będzie.**

Zwraca się jednocześnie uwagę, że w wypadku żądania przez kogokolwiek opłaty za banknot zniszczony należy zażądać interwencji policji, gdyż do pobierania tego rodzaju opłaty nikt wogóle uprawnionym nie jest".

Powyższe udzielam do wiadomości i urzędowego użytku.

Za Ministra:
(—) B. Kozłowski
Dyrektor Departamentu.

199.

Starostwo Krajowe Pomorskie
Dz. nr. II. 3401/24.

Toruń, dn. 3. września 1924 r.

Okólnik.

Na podstawie ustawy z dnia 25. lipca 1924 r. (Dz. Ust. 73 poz. 716 z dnia 26. sierpnia 1924 r.) o zawieszeniu mocy obowiązującej ustawy z dnia 16. sierpnia 1923 r. o opiece społecznej w województwach poznańskiem i pomorskiem Starostwo Krajowe przejmuje z dniem 26. sierpnia 1924 r. z powrotem opiekę nad ubogimi krajowymi. Ustawa niemiecka o miejscu zamieszkania pod względem wsparcia z dn. 30. maja 1908 r. obowiązuje nadal jak przed 20. 3. 1924 r.

Wobec tego proszę likwidacje kosztów utrzymania i t.d. za krajowych ubogich przedkładać w podwójnem wykonaniu, oddzielnie

a) za czas do 20. marca 1924 r. t.j. do dnia wejścia w życie ustawy o opiece społecznej z dnia 16. sierpnia 1923 r.
b) za czas od 21. marca 1924 r. do 25. sierpnia 1924 r. na rachunek Państwa w myśl okólnika z dnia 30 lipca 1924 r. l. dz. II. 2845/24.
c) od 26. sierpnia 1924 r. począwszy na koszt Starostwa Krajowego.

Równocześnie zwracam uwagę na to, że Wydziały Powiatowe zobowiązane są na mocy obowiązującego z powrotem art. 31. a. ust. wykonawczej do ustawy o siedzibie wsparcia w brzmieniu ustawy z dn. 11. lipca 1891 r. (Zb. U. Pr. str. 300) zwracać gminom przynajmniej $^2/_3$ kosztów utrzymania za ubogich gminnych umieszczonych w zakładach dla umysłowo chorych, głuchoniemych i ociemniałych.

Starosta Krajowy Pomorski
(—) Dr. Wybicki.

200.

Okólnik Nr. 421.

W sprawie zawiadamiania Izb Skarbowych o zawartych umowach.

Do

Panów Starostów i Magistratów w Wojew. Pomorskiem, oraz Prezydentów miast Torunia i Grudziądza.

W myśl art. 46 ustawy o podatku przemysłowym z dnia 14. maja 1923 r. (Dz. Ust. Nr. 58, poz. 412) **wszystkie urzędy państwowe i samorządowe** są obowiązane zawiadamiać właściwe Izby Skarbowe o zawarciu umów na dokonanie robót (antrepryz) i dostaw, tudzież umów o wydzierżawienie od Państwa lub od związku samorządowego prawa poboru specjalnych opłat (targowej, mostowej, rogatko

wej i t.p.) i to najpóźniej **w terminie miesięcznym** po ich zawarciu.

Według oznajmienia Ministerstwa Skarbu nie wszystkie urzędy nadsyłają powyższe informacje, zaś nadsyłane dotyczą często albo kontrahentów, podlegających opodatkowaniu w okręgach podatkowych, należących do innych Izb Skarbowych, lub też chybiają celu ze względu na małe kwoty wykazywanych transakcyj.

Wobec powyższego przypominam Panom Starostom i Prezydentom miast o obowiązku zawiadamiania właściwych Izb Skarbowych o zawartych umowach na dostawy i antrepryzy oraz o dokonanych tranzakcjach handlowych, najpóźniej **w terminie miesięcznym** po zawarciu takich umów lub dokonaniu transakcji.

Powyższe dane winny być przesyłane do tych Izb Skarbowych, w obrębie których zamieszkuje dostawca, względnie znajduje się zarząd firmy.

Należy przesyłać Izbom Skarbowym nie tylko same odpisy zawartych umów, lecz także zawiadomienia o wykonaniu dostawy i pobraniu przypadającej podług rozrachunku gotówki, względnie zaliczek.

Zawiadomienia należy przesyłać tylko o takich tranzakcjach, które w poszczególnych wypadkach przedstawiają sumę **conajmniej 200 zł.**

Toruń, dnia 30. sierpnia 1924 r.

Wojewoda:
Dr. Wachowiak.

L. dz. XI c — 3878/24.

201.

Okólnik Nr. 424.

W sprawie sprzedaży na targach tygodniowych towarów niewyszczególnionych w par. 66. ord. proc., tudzież zwalczania nielegalnego handlu domokrążnego.

Do

Panów Starostów Województwa Pomorskiego, oraz Prezydentów miast Torunia i Grudziądza.

Mimo kilkakrotnych wyjaśnień wyżej cyt. sprawy w tut. okólnikach (zamieszczonych w Dzienniku Urz. Woj., z roku 1924. Nr. 17, poz. 144 i Nr. 18. poz. 150) wpływają do mnie stale zażalenia na **uprawianie handlu domokrążnego** przez osoby nie posiadające patentu w myśl par. 55. wzgl. 56 d Ord. proc., tudzież sprzedaży, na **targach tygodniowych** towarów fabrycznych, które, jako nie objęte obrotem targów tygodniowych (par 66. Ord. proc.) wolno sprzedawać tylko na jarmarkach kramnych.

Posiadanie patentu na handel domokrążny, upoważnia do sprzedaży na targach tyg. li tylko towarów należących do obrotu na tychże targach, chociażby patent opiewał również na inne towary.

Właściwa Władza administracyjna może jednak na podstawie par. 66 ustęp 2. Ord. proc. rozszerzyć obrót towarów na targach tygodniowych i na inne przedmioty.

Jeśli więc pewna gmina życzy sobie, by do obrotu na targach tyg. były również dopuszczone towary w par. 66. Ord. Proc. nie wymienione — winna w myśl tego par. ustęp 2-gi, tudzież par. 128 ustawy o właściwości władz adm. i adm.-sąd. z 1. sierpnia 1883 — przesłać umotywowany wniosek do Woj. Sądu Adm. o zezwolenie na sprzedaż na targach tyg. takich towarów.

Podając powyższe do wiadomości, polecam ponownie Panom Starostom i Prezydentom miast, ażeby dopilnowali ścisłego przestrzegania przepisów o handlu domokrążnym i obrocie na targach tygodniowych w myśl cyt. na wstępie okólników, oraz dodaję, że kto na targach tygodniowych sprzedaje przedmioty, których ustawa do obrotu targowego nie dopuszcza — powinien być pociągnięty do odpowiedzialności wedle par. 149, cyfra 6 Ord. proc., przyczem zagrożona tam kwota 30 marek w myśl par. 11. rozp. Rady Min. z dnia 21. stycznia 1924 roku (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 89) równa się 30 złotym.

Sankcję karną za uprawianie handlu domokrążnego bez posiadania patentu zawiera par. 148, cyfra 7. Ord. proc.

Toruń, dnia 11. września 1924 r.

Wojewoda:
w z. Stonawski.

L. dz. XI c — 3865/24.

—o—

ZAGINIONE DOKUMENTY.

282.

Skradziono mi legitymację wystawioną przez Kuratorjum Szkolne Nr. 3337 na imię Ireny Sawickiej, nauczycielki Szkoły powszechnej w Chełmży.

283.

Zgubiłam na drodze z Nowego do Trylu legitymację służbową na nazwisko Ilka Reichhoffówna, nauczycielka w Trylu.

284.

Zgubiono legitymację służbową na nazwisko Skrzypczak Michał nauczyciel w szkołach powszechnych Okręgu Szkolnego Pomorskiego w Toruniu. O zwrot uprasza niżej podpisany.

Skrzypczak Michał, nauczyciel
Wielkie Zajączkowo, poczt. Nowe,
pow. świecki, Pomorze.

Sprostowanie: W nr. 21. Dziennika Urz. Woj. Pom. art. 180 mylnie umieszczono podpis: Naczelnik Wydz. II. w z. Stonawski. Jest to błąd drukarski. Powinno być: Wowoda w z. Stonawski.

Czcionkami Drukarni Robotniczej W. Pawlak i S-ka w Toruniu.